

fejlődésről tett tanuságot egy pár Párizsból hazaküldött színes rajzán. *Jeney Viktor* egy finom grafikai művével keltett feltűnést. A nagyteremben *Bornemisza Géza* lampionos csendélete friss színvillogást áraszt, egységes forma és rajzfelfogás teszi értékessé ezt a művét. *Kmetty János* itt is költői átérzéssel, puritán komolysággal festett képekkel szerepelt. *Ecsödi Akos* finom, lágy színekbe harmonizált arcképe igen komoly munka. *Raucher György* Skielök című képe breugheli erővel és jellepezetességgel adja vissza a modern sportmozdulatokat. *Novotny Emil* Fekvő aktja leszűrt tanulmányok eredménye. A szobrászati rész nem gazdag, de sok érdekes ötletet vet föl. A véső magyar művészei még a Kut kiállításán sem mennek el a szélsőségekig. Még a piktoroknál is óvatosabbak. A külföldön újabban éppen a szobrászok váltak legmerészebbekké. A mieink megtorpanva nézik e lázadó törekvéseket, mintha csak taglalgatnák, megkockáztassák-e a multtól való elugrást? Csak itt-ott akad jele ennek a főpreknedésnek, próbálgatásnak, egyébként kő és bronz úgy engedelmeskedik a vésőnek, mint eddig. *Medgyessy Ferenc* mint mindig, most is duzzad az erőből. Modern, de nem megy túlságba, már kitaposta a maga biztos ösvényét. *Beck Ö. Fülöp* két szép táncos alakkal szerepelt. *Cser Károly* is egy érdekes táncos kompozícióval tűnt föl e kiállításon.

A Kut e tárlata is sok keresést, vajúrást, lelkiharcot tükrözött. Az idő rostája mutatja majd meg, mi válik belőle maradandó értéké.

*

A Nemzeti Szalon új csoportkiállítására *Bors Károly*, *Éber Sándor*, *Farkasházi Miklós*, *Fertsek Elza*, *Jándi Dávid*, *N. Fodor Olga*, *Rechnitz Elza*, *Rónay Kázmér*, *Szente János* és *T. Csulyok Margit* műveivel töltötte meg a termeket. *Bors Károly* kellemes, jó folthatású tájképeket állított ki. Tabáni és olasz motívumait szerenés hangulatokban fejezi ki. *Éber Sándor* nagy kollekciójában érdekes magyar témák villantak föl. *Farkasházi Miklós* tehetséges grafikusnak ígérkezik. Egyénileg választja témáit és markáns biztonsággal, ötletesen rajzolja

meg azokat. *Jándi Dávid* robusztus erővel festett önarc képe ígéretes munka. *Rónay Kázmér* teljesen egyéni felfogással tűnik föl. A művészt eddig inkább mint elmélyedő grafikuszt méltányolta a kritika, most azonban olajfestményein is talentumának érdekes skálájáról adott bizonyosságot. Különös, szuggesztív színek kelnek életre palettájáról. Bulgáriában festett képei ezekkel markolnak bele a néző lelkébe. Abruzzói hangulatai is nagyon érdekesek. Egyéni szemmel lát minden s külön kifejezési utat lelt látomásai kifejezésére. *Szente János* finom koloristaként mutatkozott be.

Mariay Ödön.

Zenei szemle.

A zenei szezon a mult hónap változatos és értékes eseményeiben érte el a tetőpontot. Azóta az énekes-színházakban s a hangversenytermekben alig akadt említésreméltó esemény. A tavasz csodálatos misztériuma örömtelenebbé teszi a zenei életet. A napsgár ragyogása, a virágzó fák pompája, a zsendülő rét illata a téli termékből kicsalja az embereket a természet óriási Albert Hall-jába. A természet hangszerei elvágják a zenekarok életereit.

„Mily boldog vagyok, hogy ismét bolyonghatok a bokrok közt, erdőkben, fák alatt, virágok közt, sziklákön” — írja Malfatti Teréznek egy levelében Beethoven. Az a Beethoven, aki megörökítette hangszereken „egy nyári nap isteni álmát” (Pasztorál-szimfónia).

...De *Dohnányi* Ernő vezénylőpáléja birokra kelt a tavaszi erőkel. Két filharmóniai hangversenyen karmesteri művészetével pár órára feledtette a mezők most ütköző virágainak csalogató illatárját. Mert *Ruralia Hungarica* című zenekari szvitje a magyar nóta színes mezejének örökszép virágcsokra. Őt tételnek megfelelően a magyar népi zene árvalányhaja, búzavirágja, kökörösínje, pipacsa és zsályája egybekötve s beleállítva a világ zeneművésztének legcsiszoltabb velencei kristálypoharába. Rajtuk rezeg a magyar mezők üde harmata s kicsap belőlük a frissen kaszált rendek haldozó virágillata *Dohnányi* mester remekét most másodszer játszották filmharmónikusaink,

A két koncertnek három magyar újdonsága volt. *Meszlényi* Róbert, a Zeneművészeti Főiskola kiváló tanára *Burleszk* címen nagy zenekarra rövidke kompozíciót írt. Jobban mondva: szerzett, a zenekari hatások eddigi eredményeinek ügyes felhasználásával. *Weiner* Leó a Főiskola másik tanára zenekarral zongorára *koncertinó*-t írt. Síma, szabályos, szelíd kompozíció. Dicséri a tanárt és nem ismeri a zeneköltőt. *Kósa* György, a figyelemreméltó fiatal zeneszerző baritonra és zenekarra szerzett két Ady-dallal állott elő. Huszonyolc nevet tartok számon, akik zenével Ady-szövegekhez mertek nyúlni. Sikertelenül, vagy nagyon kevés sikerrel. Azt hiszik, hogy Ady szavai valami nyakatekert zenét kívánnak. Tévedés. Ady versei közül

nagyon kevés való zenésítésre, mert — hitem szerint — szavai erejét még a zene sem képes fokozni. Gyöngye és rossz verseit pedig nem érdemes zenésíteni. A nyakatekert partitúrák csaknem mind ilyen kiszenvedett versekre íródtak. Adyt általában úgy kell zenésíteni, hogy ahol a szöveg sokat mond, ott a muzsikának hallgatnia kell. A könnyedébb szavakra és sorokra kell felépíteni a költemény hangvilágát. *Kósa* ebből a lényegét megérezte. *A vén csavargó* című, zenésítésre alkalmas gyönyörű költeményben engedte a szavakat uralkodni a hangszerek felett. Nem is romlott el a költemény a hangszerek között, ami elismerésreméltó. Az *Eddig ámene*: rossz vers. Kár volt kótára szedni.

Papp Viktor.